

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณโป๊ด
๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านคุณโป๊ต ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันศุกร์ที่ ๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากรของมูลนิธิฯ อาจารย์ธีรพันธ์ ครองยุทธ อาจารย์คำปิ่น อักษรวิสัย ได้รับเชิญจากคุณโป๊ต (คุณพุทธ ธนาวสุพัชร) เพื่อไปสนทนาธรรมที่ "โป๊ตแฮร์รี่เอช่น" (PODE HAIR CREATION) ซอยแบริ่ง ๕๘ ถนนสุขุมวิท ๑๐๗ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

คุณโป๊ตเป็นช่างทำผมและนักออกแบบทรงผมชื่อดังของไทยท่านหนึ่ง เป็นผู้ที่ศึกษาพระธรรมกับท่านอาจารย์มานานหลายปีแล้ว ทั้งยังมีกุศลศรัทธากราบเรียนเชิญท่านอาจารย์มาสนทนาธรรมที่บ้าน ซึ่งเป็นที่ตั้งของร้านทำผมของคุณโป๊ตด้วยปีละครั้ง ในแต่ละครั้งคุณโป๊ตและญาติสนิทมิตรสหายได้ร่วมกันจัดแต่งสถานที่อย่างสวยงาม สัมกับเป็นสถานที่เพื่อความสวดยความงาม ทั้งยังจัดเตรียมอาหารอร่อย ๆ มากมายหลายชนิดไว้ให้ทุกท่านที่มาร่วมฟังการสนทนาธรรมในวันนี้ได้รับประทานเช่นเคย การมาฟังสนทนาธรรมที่บ้านคุณโป๊ตทุกครั้ง ทำให้ข้าพเจ้าคิดถึงชีวิตในวัยเด็กที่บ้านต่างจังหวัด ที่เมื่อบ้านไหนจัดงานบุญ ภาพที่เห็นจนจินตาคือ การเตรียมอาหารการกินไว้ต้อนรับเลี้ยงดูแขกเหรื่อที่มาร่วมงาน ภาพของแม่ครัวใหญ่ท่านหนึ่งกับลูกมืออาสาสมัครหลายท่านที่ร่วมแรงร่วมใจกันจัดเตรียมอาหารใน

ครัวใหญ่ซึ่งกินเนื้อที่เพิ่มเติมจากครัวเดิม ลามออกมายังสวนชานเรือน หอนั่ง และส่วนอื่น ๆ ของบ้านด้วย ทำให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของวัฒนธรรมการกินไม่แพ้แต่ของไทย แต่ทุก ๆ ชาติ ที่เรื่องอาหารการกินมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานที่เกี่ยวกับการ "ให้" เช่นในวันนี้

ภาพของผู้คนที่จัดจ่อ ตั้งใจ ในการจัดเตรียมอาหารเพื่อผู้มาร่วมงาน และภาพของความร่าเริง เสียงพูดคุยของเพื่อนบ้าน และญาติสนิทที่อาสามาช่วยงาน เสียงสั่งการของแม่ครัวใหญ่

บวกกับเสียงของอุปกรณ์ทำอาหารก็กึกก้อง โครมคราม บางครั้งก็ดูจะไกลาหลอลหม่าน แต่เป็นภาพที่มีเสน่ห์อย่างยิ่งที่นับวันยากที่จะได้เห็น และค่อย ๆ เลือนหายไปจากพัฒนาการทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปใช้บริการจากร้านอาหาร หรือการจ้างวานให้ผู้ที่ให้บริการด้านนี้เตรียมมา การได้เห็นภาพดังกล่าวที่บ้านคุณโป๊ตซึ่งเคยเป็นภาพที่เคยเห็นบ่อย ๆ จนชินตามาตั้งวัยเด็ก ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความอึดอัดในกุศลจิตของบุคคล ที่เป็นไปกับการจัดเตรียมสรรพสิ่งเพื่อการให้ ทั้งยังเป็นไปในการดูแลต้อนรับ เอาใจใส่ด้วยน้ำใสใจจริง เพื่อให้แขกหรือทุกคนที่มาร่วมงานได้รับความสะดวกสบายทุกประการ และประการสำคัญที่สุดคือ ได้รับประทานอาหารรสเลิศที่ร่วมแรงร่วมใจกันจัดเตรียมไว้ อย่างอึดหน้าสำราญ ดังคำโบราณว่า สุขใจผู้ให้ ชื่นใจผู้รับ

อย่างไรก็ดี ภาพที่ได้เห็นในกุศลกรรม ความดีประการต่าง ๆ ที่ทุกท่านได้กระทำ ที่ปรากฏเฉพาะหน้าบ่อย ๆ มาตั้งแต่เด็กจนบัดนี้ ทำให้ข้าพเจ้าคิดถึงคำที่ท่านอาจารย์กล่าวเตือนด้วย

เมตตา ยิ่ง ถึงความสำคัญที่สุด ของสิ่งที่เป็นกุศลสูงสุด นั่นคือ ปัญญา อันเป็นยอดของกุศลธรรมทั้งมวล หลายครั้ง ที่ข้าพเจ้าได้ยินกับหู ที่ท่านอาจารย์มีเมตตา แม้ไม่พูดตรง ๆ ท่านใช้คำน่ารัก กอปรด้วยเมตตา ยิ่ง เพื่อท่านเจ้าภาพ แม้ทุกคนที่ร่วมแรงร่วมใจจัดการสนทนา เห็นถึงความสำคัญของการ "ฟัง" ว่าเป็นที่สุด ไม่มีอื่น

สำหรับที่บ้านคุณโป๊ตครั้งนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกอนุโมทนาที่ท่านเจ้าภาพ ที่ทุกครั้ง นอกจากจะเชิญเพื่อนสนิทซึ่งเป็นลูกค้ำที่มาทำผมกับคุณโป๊ต ซึ่งมีความสนใจในพระศาสนา มาร่วมฟังและสนทนากับท่านอาจารย์ด้วยแล้ว คุณโป๊ตก็ยังนั่งอยู่ร่วมสนทนาด้วยตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นภาพแห่ง

มิตรแท้ ที่นำอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง ท่านอาจารย์กล่าวว่า เมื่อมีความเข้าใจธรรมแล้ว ผู้เข้าใจธรรมย่อมคิดเกื้อกูลผู้อื่นให้เข้าใจด้วย ตามความเข้าใจของตนเท่าที่เข้าใจ จากการที่ได้ติดตามท่านอาจารย์ไปในหลาย ๆ แห่งที่มีผู้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์ไป ข้าพเจ้ารู้สึกปิติ ชื่นชม ที่ได้เห็นท่านเจ้าภาพและผู้ร่วมฟังการสนทนา มีความตั้งใจฟัง ใส่ใจยิ่งในการฟัง แสดงให้เห็นถึงอหยาศัยและความเข้าใจ และเป็นผู้ที่ใคร่ประโยชน์สูงสุดจริง ๆ เมื่อกล่าวถึงเรื่องนี้ ทำให้ข้าพเจ้าคิดถึงคำบรรยายของท่านอาจารย์ใน แนวทางเจริญวิปัสสนา แผ่นที่ ๒๕ ชุด แนวทางเจริญวิปัสสนา ครั้งที่ ๑๔๙๙ เรื่อง การฟังพระธรรมและการยินดีในธรรม ประเสริฐกว่าความยินดีทุกชนิด ซึ่งมีความไพเราะอย่างยิ่ง

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำภาพและการสนทนาธรรมบางตอนในวันนั้น ซึ่งเป็นความสนทนาที่ควรแก่การพิจารณาอีกตอนหนึ่งมาให้ท่านพิจารณาดังนี้

คุณตีก :

ขอบคุณคุณโป๊ตที่เชิญมาฟัง คือ ตนเองได้เข้ามาฟังนี้ต้องบอกตรง ๆ ว่า เพราะได้ดูพระพุทธรูปเจ้ามหาศาสดาโลก ก็แค่ได้เริ่มมารู้จักพระพุทธรูปเจ้า วันนี้ก็จะถามอาจารย์ว่า พระพุทธรูปเจ้าคือใคร? ความหมายของพระพุทธรูปเจ้าคะ

ท่านอาจารย์ :

"พุท ฐะ" คือ "รู้", "พุท ฐะ" คือ "ปัญญา" รู้คือรู้ความจริง เพราะฉะนั้น ผู้ที่ทรงตรัสรู้ ใช้คำว่า "ตรัสรู้" ไม่ใช่เพียงแค่ "รู้ธรรมดา" ตรัสรู้ความจริงแท้ของทุกสิ่งทุกอย่าง จนถึงที่สุด อย่างขณะนี้ จนถึงที่สุดคือ "เห็น" ต้อง "เกิด" และ "เห็น" ก็ต้อง "ดับ" , "ได้ยิน" "เสียง" มีจริง ๆ "เสียง" เกิดปรากฏแล้วก็ดับ แต่ถ้าไม่มี "สภาพที่กำลังได้ยิน" เสียงจะปรากฏได้ไหม? นี่คือความจริงถึงที่สุดว่า แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง ไม่ใช่ใคร และ ไม่ใช่ของใคร และไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครด้วย

...เพราะฉะนั้น ที่เข้าใจว่าเป็น "คน" ถ้าไม่มีตา ไม่มีหู ไม่มีจมูก ไม่มีใจ ไม่มีคิด ไม่มีชอบ ไม่มีไม่ชอบ จะมีคนไหม? ก็ไม่มี แต่ว่า เมื่อมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ รวมกันอย่างรวดเร็วมาก เกิดดับสืบทอดหารอยต่อไม่เจอเลย ขณะนั้นก็เข้าใจว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นเรา เป็นเขา แต่ว่า ถ้าแยกออกแล้ว เป็นทีละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง ปะปนกันไม่ได้เลย อย่าง "เสียง" ปะปนกับ "กลิ่น" ไม่ได้ "สีสนัวรรณะ" ที่ปรากฏก็ไม่ใช่ "กลิ่น" "รส" ก็ไม่ใช่ "เสียง" และไม่ใช่ "กลิ่น" แต่ละหนึ่ง เป็นแต่ละหนึ่งจริง ๆ

เพราะฉะนั้น สิ่งที่รวมกันเหมือนเป็นโลกที่กว้างใหญ่มาก เป็นจักรวาล แยกย่อยออกมาแล้ว เป็น ทีละหนึ่ง ซึ่งปะปนกันไม่ได้เกิดขึ้น แล้วก็ดับไป ไม่มีใครเลย นอกจาก ธรรมะ เพราะฉะนั้น เริ่มเข้าใจความหมายของคำว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ "สิ่งที่มีจริง" ซึ่งภาษาบาลีหรือภาษามคธี ใช้คำว่า "ธรรมะ" คือ "ธาตุ สิ่งซึ่งใครก็เปลี่ยนลักษณะนั้นไม่ได้ จะทำให้เกิดขึ้น ก็ไม่ได้ แต่...เกิด...เมื่อมีเหตุปัจจัยที่จะให้เกิดขึ้น...ถ้ามีปัจจัยที่จะให้เกิด "เสียง" ขณะนั้น "กลิ่น" ก็เกิดไม่ได้ แต่เมื่อมีปัจจัยให้เกิด "กลิ่น" เสียงก็เกิดไม่ได้...

เพราะฉะนั้น ทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นไปตามปัจจัย เมื่อมีการเกิดขึ้น เปลี่ยนแปลงไม่ได้เลย "โกรธ" มีจริง ๆ ถ้าไม่เห็นสิ่งที่ไม่ชอบ คงไม่โกรธ ถ้าไม่ได้ยินเสียงที่ไม่พอใจ ก็คงไม่โกรธ แต่ว่าเมื่อมีสิ่งที่เกิดขึ้น สิ่งนั้น ต้องเพราะปัจจัย ไม่ใช่เกิดได้ตามใจชอบ บังคับอะไร ได้ไหม? ไม่ได้เลย เข้าใจความหมายของคำว่า "อนัตตา" มาจากคำว่าอะไรคะ คุณคำปิ่นคะ

อ.คำปิ่น :

คำว่า "อนัตตา" มาจากคำว่า นะ ที่แปลว่า ไม่ใช่หรือไม่มี กับคำว่า อัตตา คือ ตัวตน เพราะฉะนั้น เมื่อรวมกัน แปลง นะ เป็น ณะ รวมกันจึงเป็น อนัตตา หมายถึง สิ่งที่มีจริง ที่ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ตัวตน ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร ครับท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

คะ แค่นี้ ยังต้องพิจารณา ไตรตรองว่า จริงไหม? ไม่ใช่ให้เชื่อ!! แต่...จริงหรือเปล่า?...ไม่ให้ "เห็น" ได้ไหม? "เห็น" เกิดแล้ว!!! ไม่ให้ "ได้ยิน" ได้ไหม? ได้ยินเกิดแล้ว!!! ก่อนที่ใครจะไปทำให้ได้ยิน หรือ คิด อยากจะได้ยิน อยากได้ยิน แต่ไม่ได้ยินก็ได้!!! ไม่ใช่ว่าอยากได้ยิน เมื่อไหร่ก็ได้ยินเมื่อนั้น แต่ทุกอย่าง เกิดแน่นอน โดยที่ไม่มีใคร บังคับบัญชาได้เลย อยากมีกิเลสไหม? กิเลสคืออะไร? คุณคำปิ่นคะ "กิเลส" ได้ยินคำนี้บ่อย ๆ กิเลส คืออะไร?

อ.คำปุ่น :

กิเลส คือ เครื่องเศร้าหมองของจิต ทำให้จิตใจเศร้าหมอง ไม่สะอาด ไม่บริสุทธิ์ ครับ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ แม้แต่ "แต่ละคำ" ก็ต้อง "เข้าถึงลักษณะ" เช่น ได้ยินคำแปลว่า กิเลสเป็นสภาพธรรมที่เศร้าหมอง ทำให้จิตเศร้าหมอง บางคนก็คิดว่าคงต้องร้องไห้ เศร้าหมอง แต่ไม่ใช่เลย ที่นี้หมายความว่า มีมลทิน ไม่สะอาด ไม่บริสุทธิ์ เพราะฉะนั้น จิตเป็นจิต โกรธเป็นโกรธ โกรธเกิดขึ้นเมื่อไหร่ จะเป็นจิตไม่ได้!! เพราะว่า "โกรธ" เป็น "สภาพที่แข็ง หยาบ กระด้าง ชุ่นเคือง ชัดเคือง ไม่พอใจ"

...เพราะฉะนั้น "สภาพธรรม" ที่มีอยู่ทุกวัน ชับซ้อน ลึกซึ้ง ยาก...
 ที่ใครจะรู้ได้!! เพราะว่า เกิดมาเพียงแค่นิดเดียว แล้วก็ดับไป
 เพราะว่าขณะนี้ ที่เห็นเป็นดอกไม้ตั้งหลายดอก แค่ดอกเดียว ลอง
 คิดดูว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งขณะนั้น "จิต" เป็น "สภาพที่รู้แจ้งลักษณะ"
 ของ "สิ่งที่ปรากฏ" แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง มารวมกันเป็นดอกไม้
 ดอกเดียว แต่มีดอกไม้ตั้งหลายดอก แล้วก็มีใบด้วย แล้วก็มีก้าน
 ด้วย!! เพราะฉะนั้น ตั้งแต่เกิดมาก็เต็มไปด้วย "ความไม่รู้" ใน "สิ่งที่
 มีจริง" จนกว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้!!!

เพราะฉะนั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นใคร? เป็นคนที่ทรงตรัส
 รู้ "ความจริงของทุกสิ่งทุกอย่างที่มีจริง" แต่ละหนึ่ง ปะปนกันไม่ได้
 เลย อย่างละเอียดลึกซึ้ง "ถึงที่สุด" เพราะฉะนั้น จึงดับกิเลสได้!!!
 กิเลสเกิด เพราะ "ไม่รู้"...

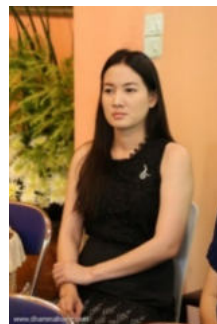
คุณตีก :

ที่นี่ จะขอให้อาจารย์แนะนำว่า เราจะเดินเข้าไปเข้าหา พระพุทธเจ้าได้อย่างไร? เริ่มจากตรงไหน? ที่จะเข้าไปใกล้ท่านได้มากขึ้น

ท่านอาจารย์ :

สมัยที่ยังไม่ปรินิพพาน พระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เสด็จบิณฑบาต ไม่ต้องมีใครเดินมาใกล้พระองค์ แต่พระองค์เดินไป ถึงตัวเลย!!! เขารู้ไหม? ว่านี่...เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า? ชาวสาวัดตีมีมาก ชาวมคธมีมาก พระพุทธเจ้า ทุกเช้าก็เสด็จบิณฑบาต...ท่ามกลางมหาชน... เขาเหล่านั้น...รู้ไหม?...ว่าพระองค์...เป็น...พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า!!! ไม่รู้!!! จนกว่า...จะได้... "ฟังคำ"...

เพราะฉะนั้น "แต่ละคำ" ถ้าพิจารณาแล้ว ถ้าไม่รู้จริง ๆ อย่างนี้ จะกล่าวความจริงอย่างนี้ได้ไหม? ผู้ที่รู้ความจริงอย่างนี้เท่านั้น ที่สามารถที่จะกล่าวทุกคำ ที่ "จริงถึงที่สุด" ของทุกสิ่งทุกอย่างที่กำลังมี!!! ไม่ว่าจะเป็นอะไรทั้งสิ้น!!

..."เริ่มรู้จัก" ไหม? พระสัมมาสัมพุทธเจ้า!!! และ "คำจริง" ทรงแสดงไว้ ๔๕ พรรษา ทั้งพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก พระอภิธรรมปิฎก ทั้งหมดก็คือ พระธรรมวินัย "ธรรม" คือ "สิ่งที่มีจริง" และ "วินัย" คือ "นำกิเลสออก" เพราะฉะนั้น "คำ" ที่เข้าใจความจริงถึงที่สุด สามารถที่จะนำกิเลสที่ทำให้จิตใจที่เต็มไปด้วยความมืด เกิดมากมืด ไม่รู้มาจากไหน จากโลกนี้กันไปเป็นแถว ๆ ก็ไม่รู้จะไปไหนกัน? ใช่ไหม?...

...เพราะฉะนั้น นี่ก็คือสิ่งซึ่งไม่สามารถจะรู้ได้ ถ้าไม่ได้ฟัง "คำ" ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่า อะไรเกิด? ก่อนเกิด มีไหม? เกิดแล้ว มีอะไรบ้าง? เกิดแล้วก็ "เห็น" มีใครเกิดแล้วไม่เห็น เกิดแล้วก็ "ได้ยิน" เกิดแล้วก็ "ได้กลิ่น" เกิดแล้วก็ "ลิ้มรส" เกิดแล้วก็ "คิดนึก" เมื่อวานนี้ เป็นอย่างนี้หรือเปล่า? วันก่อน เป็นอย่างนี้หรือเปล่า? ตั้งแต่เกิด เป็นอย่างนี้หรือเปล่า? ก็ไม่มีใครพ้น จาก "เห็น" พຼ່ງนี้ก็เห็นอีก!! ต่อไปก็เห็นอีก...แต่ใครจะรู้ว่า..."เห็น" เกิดเพราะเหตุปัจจัย ดับไปทันทีที่เห็นแล้วดับ ไม่กลับมาอีกเลย!! แต่ก็มี "สภาพธรรม" ที่เกิดสืบต่อ แน่น สนธิ เกาะไม่ออก กลายเป็น สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เที่ยง จึงมีความเข้าใจว่า เป็น "สิ่งหนึ่งสิ่งใด" ใช้คำว่า "อัตตา"...

...ดอกไม้ ก็เป็นดอกไม้ สิ่งหนึ่งสิ่งใด แต่ "กลืน" ไม่ว่าจะกลืนอะไรก็ตาม "หนึ่งกลืน" เกิดขึ้น ดับไป เป็น "กลืน" ก็เป็นธรรมชาติ คือ สิ่งที่มีจริง ต่อเมื่อรวมกันเมื่อไหร่ "ก็ลวง" (ว่าเป็นกลืนดอกไม้ ฯลฯ) พวกนักมายากล เขาเล่นกลเก่ง ไซ้ไหม? ทำให้คนไม่รู้ ว่าเขาทำได้อย่างไร? แต่ทำได้ ด้วยความชำนาญ แต่ขณะนี้!! ธรรมชาติ ชำนาญยิ่งกว่านั้น!!! สามารถที่จะหลอก คือ ไม่ได้เจตนาตั้งใจ แต่สภาพธรรมนั้น ๆ ที่เกิดแล้วก็ดับ ติดต่อกันเร็วมาก "ลวง" ให้เห็นว่าเป็น "สิ่งหนึ่งสิ่งใด"

ที่ชัดเจน ง่าย ๆ ก็ จุดรูปสักก้านหนึ่ง แล้วก็แกว่งให้เป็นวงกลม จะเป็นวงกลมก็ต้องเป็นรูปหลายดอกร ไซ้ไหม? แต่นี่เพียง "หนึ่งดอกร" แต่แกว่งให้เร็ว เป็นรูปอะไรก็ได้ สามารถที่จะลวงให้เห็นว่า มีเหมือนรูปหลายดอกร แต่ความจริง เป็น "แต่ละหนึ่งขณะ" ซึ่งเกิดดับสืบท่อ เพราะฉะนั้น ธรรมชาติ เป็นเรื่องที่ว่า ถ้าจะรู้จักว่าใครเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คือ "ได้ฟังคำ" ซึ่งไม่เคยได้ฟังจาก "คนอื่น"...

คุณตีก :

ขออีกหนึ่งคำถามนะคะ ก็คือที่อาจารย์บอก คือ เราฟังธรรมะจากท่านเพื่อได้เข้าใจท่านมากขึ้น แต่ทุกวันนี้ก็ฟังแล้ว แต่อาจารย์บอกว่า คำสอนบอกว่ากิเลสทำให้เราเป็นทุกข์ ฟังอยู่ ก็ยังทุกข์อยู่ ก็ยังหนีออกจากกิเลสไม่ได้ อาจารย์แนะนำตรงนี้ได้อย่างไร?

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ กิเลสมีมากไหม?

คุณตีก :

น้อยลงค่ะ (หัวเราะ) เมื่อก่อนนี้มีมาก แต่ตอนนี้ พอเข้ามาแล้วก็ลดลง แต่ก็อยากจะให้มันพัฒนาขึ้นค่ะ

ท่านอาจารย์ :

"น้อยลง" เมื่อไหร่?

คุณตีก :

ไม่รู้ตัวว่าน้อยลงเมื่อไหร่

ท่านอาจารย์ :

ไม่ได้ค่ะ "น้อยลงเมื่อไหร่?" ขณะที่ม่กิเลส หมายความว่า ไม่รู้ความจริง เพราะฉะนั้น ขณะใดก็ตาม ที่ "เริ่มเข้าใจ" น้อยลงขณะนั้น!! ตรงนั้น!! เท่านั้นเอง!!!

เพราะฉะนั้น ธรรมะเป็นเรื่องที่ละเอียดมาก ฟังเดินไม่ได้เลย สิ่งที่แสนยาก ก็คือว่า แต่ละคนเข้าใจว่า "เรา" สามารถที่จะดับกิเลสได้ ทำอะไรก็ได้ ข่มกิเลสก็ได้ ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง คิดว่าอย่างนั้น ใช่ไหม? แต่ตามความจริงแล้วก็คือ ไม่เข้าใจอะไรเลย มีแต่ "เรา" แต่ความจริง "เรา" อยู่ไหน? "เรา" อยู่ไหนคะ? มี "เรา" หรือเปล่า? เห็นไหม? "เริ่มเข้าใจ" นี่แหละ!!! "ละกิเลสตรงนี้" ต่างหาก!!! ไม่ใช่ตรงที่ โกรธ น้อยลง สบายใจมากขึ้น ไม่ใช่อย่างนั้นเลย แต่ต้องขณะที่ "รู้ความจริง" เมื่อไหร่ ขณะที่เข้าใจ ขณะนั้นไม่มีความไม่รู้ "ชั่วขณะที่เข้าใจ"...

...อย่าง "ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริง" เริ่มรู้แล้วว่า ทุกอย่างเป็นธรรมะ "เห็น" ก็เป็นธรรมะ "ได้ยิน" ก็เป็นธรรมะ เข้าใจว่าเป็น "เขา" แท้ที่จริงก็ "เป็นธรรมะ" ถ้าไม่มีเห็น ไม่มีได้ยิน ไม่มีคิดนึก ไม่มีโกรธ ไม่มีโลภ แล้วจะมีใครที่ไหน ได้อย่างไร? แต่พอรวมกันแล้ว ก็เข้าใจว่า เทียง แต่ความจริง "แต่ละหนึ่ง" ที่ว่าเป็น "เขา" เป็นสิ่งที่มีปัจจัย เกิดแล้วดับ แล้วไม่กลับมาอีกเลย มันคงหรือยังคะ? ที่จะว่า "กิเลส น้อยลง" ยังไม่น้อยเลย!!! (หัวเราะกันครืน!!) เพราะว่า "ไม่รู้" มากกว่า "รู้" ถูกต้องไหม? แล้วจะฟังให้รู้ต่อไปไหม?...

กราบเท้าบูชาคุณท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณโป๊ต และเพื่อน ๆ
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

